

войската, а на 20 годишна възрастъ ставалъ пълноправенъ гражданинъ, ималъ право да отиде въ народното събрание, да си тури вънецъ на главата и да поиска думата да говори прѣзъ цѣлия събранъ народъ.

Знаменитъ учитель въ стара Гърция е билъ Сократъ. Той нѣмалъ здание, въ което да учи дѣцата, каквите имали другите учители; той не земалъ пари, плата за труда си, нито приемалъ подаръци. Сократъ учелъ и прѣподавалъ безплатно по улиците, по мегданите, по градините, въ двора на гимназии, въ храмовете, на хорото и т. н. Той нѣмалъ едни и сѫщи ученици, а учелъ всѣкиго, който мине покрай него и иска да го слуша. Той билъ *свободенъ* учитель и свободно до него можалъ да дойде всѣки момъкъ и да го разпита за това, което не знае. Много младежи го обикнали зарадъ това му свободно учение и почнали да тичатъ сѣ около него да го разпитватъ и да го слушатъ, що той ги учи и поучава. Сократъ билъ много мжлъръ и развитъ човѣкъ и затова лесно хващалъ лъжите на много хора, които искали да се покажатъ прѣдъ народа за много учени и народни учители, а пѣкъ тѣ били глупави и нищо не знаяли. Лъжливите учители го наклеветили прѣдъ народа и Сократъ билъ осъденъ на смъртъ. Сократъ по учението си, по нравите и по смъртта си заслужва да се почита и ние ще изложимъ другъ пътъ въ „Вънецъ“ живота, страданията и смъртта на този бѣлѣжитъ учитель“.

Като казахме, че гръцкото училище било доста напрѣднало, трѣбва да добивамъ, че и тамъ, както въ Египетъ, Индия и Вавилонъ, се учели дѣцата само на заможните хора, на свободните граждани.